

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням вченої ради ДДПУ

(протокол № 1 від 30.08.2017 року)

Голова вченої ради

С. О Омельченко

ПОЛОЖЕННЯ

**про систему забезпечення якості освіти у Державному вищому навчальному
закладі «Донбаський державний педагогічний університет»**

Слов'янськ, 2017

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему забезпечення якості освіти у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» (далі – Положення) розроблено відповідно до: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року, зі змінами від 01.07.2017 року, Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», матеріалів семінару «Методичні рекомендації щодо опису освітньої програми в контексті нових стандартів вищої освіти» (24.03.2017), Статуту Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет», Правил внутрішнього розпорядку, Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про оцінювання залишкових результатів навчання здобувачів у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Типового положення про факультет у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Типового положення про кафедру у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про Центр дистанційного навчання у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про дистанційне навчання у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про формування та рух контингенту здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про практичну підготовку здобувачів у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про надання додаткових освітніх послуг у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про науково-методичну раду у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про порядок підготовки і видання навчально-методичної та наукової літератури у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», Положення про розроблення навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

1.2. Положення ґрунтується на основних засадах Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти ESG (Єреван, 2015), постановах КМУ від 09.08.2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (із змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 1124 від 31.10.2011, № 801 від 15.08.2012, № 692 від 18.09.2013) та від 30.12.2015 р. №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказах Міністерства освіти і науки України від 13.06.2012 № 689 «Про затвердження Державних вимог до

акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу», від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

1.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті ґрунтується на таких принципах:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономності Університету, відповідального за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- системності в управлінні якістю освітнього процесу;
- комплексності в управлінні процесом контролю якості освітньої діяльності та вищої освіти;
- систематичності у здійсненні моніторингових процедур з якості;
- неперервності підвищення якості.

1.4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності через затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- посилення кадрового потенціалу Університету шляхом забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; оптимізації процедури конкурсного відбору на заміщення посад науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності та прозорості інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та науково-методичних працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів, спрямованих на внутрішнє забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

2. Основні терміни та їх визначення

У Положенні застосовано терміни та визначення понять, що наведені в Законі України «Про вищу освіту»:

акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності вищого навчального закладу за цією програмою на предмет: відповідності стандарту вищої освіти; спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання; досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

забезпечення якості вищої освіти (англ. Quality Assurance in Higher Education) – підтримка якості вищої освіти (як системи, процесу, результату) на рівні, що відповідає встановленим нормам та стандартам, узгодженим державним, суспільним й особистим інтересам і вимогам, постійно аналізується та безперервно вдосконалюється;

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отрима но, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності;

навчальний заклад – організація, яка надає освітні послуги;

надавач освітніх послуг – особа, яка надає освіту тому, хто навчається;

освітня діяльність – діяльність вищих навчальних закладів, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб;

освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в закладі освіти через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження й використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості;

освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-

професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

система забезпечення якості освіти – сукупність взаємозв'язаних або взаємодійних внутрішніх процесів, спрямованих на організацію освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань;

система якості вищої освіти – сукупність організаційних структур, відповідальності, процедур, процесів та ресурсів, що забезпечують загальне управління якістю вищої освіти;

спеціалізація – складова спеціальності, що визначається вищим навчальним закладом та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти;

якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

3. Стандарти системи внутрішнього забезпечення якості

3.1. Розроблення, затвердження та моніторинг освітніх програм.

3.1.1. Розроблення освітньої програми підготовки фахівців будь-якого рівня і будь-якої спеціальності передбачає такі кроки:

- з'ясування суспільної потреби в освітній програмі на регіональному, національному та міжнародному рівнях (консультації з соціальними партнерами);
 - визначення структури та змісту освітньої програми;
 - обґрунтування мети освітньої програми та кінцевих результатів навчання;
 - визначення загальних та фахових компетентностей;
 - формування навчального плану;
 - вибір організаційних форм і методів викладання та контролю;
- розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою подальшого її вдосконалення.

3.1.2. Критеріями розроблення освітньої програми є: потреба суспільства та інтелектуальний потенціал (цінність) програми; зацікавленість студентів освітньою програмою; конкурентоздатність фахівців, які навчалися за певною програмою, та їх попит на зовнішньому та внутрішньому ринках праці (або конкурентні переваги освітньої програми на зовнішньому та внутрішньому ринках праці); відповідність освітньої програми сучасним і перспективним вимогам щодо професійної діяльності фахівців, їх особистісним освітнім потребам; зацікавленість факультету (кафедри) та наявність попереднього досвіду підготовки фахівців за суміжними спеціальностями; наявність необхідних навчальних ресурсів тощо.

Освітні програми, за якими надаються освітні послуги в Університеті, відповідають визначеним у них цілям, включаючи заплановані результати навчання. У них чітко визначено кваліфікації, які можуть отримати випускники після закінчення навчання за програмою.

Процес розроблення освітніх програм в Університеті реалізується відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти й Методичних рекомендацій щодо опису освітньої програми в контексті нових стандартів вищої освіти.

3.1.3. Освітню програму (освітньо-професійну, освітньо-наукову) для певної спеціальності розробляє проектна група, яку очолює керівник-гарант і яка складається з провідних науково-педагогічних працівників Університету. Проектна група створюється розпорядженням першого проректора Університету. У складі проектної групи має бути не менше трьох осіб:

1) для першого (бакалаврського) рівня:

– три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання,

– керівник проектної групи (гарант освітньої програми), який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю, та не менше 10 років стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи;

2) для другого (магістерського) рівня:

– три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше одного доктора наук або професора,

– керівник проектної групи, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою спеціальністю та не менше 10 років стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи;

3) для третього (освітньо-наукового) рівня:

– три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук,

– керівник проектної групи, який має науковий ступінь доктора наук та вчене звання професора за відповідною або спорідненою спеціальністю та не менше 10 років стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи.

3.1.4. Керівник проектної групи є гарантом лише однієї освітньої програми. Відповідальним за роботу проектної групи й отримані результати є керівник-гарант освітньої програми. Він контролює дотримання ліцензійних вимог під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

Гарант освітньої програми під час її розроблення взаємодіє із завідувачем випускової кафедри, на якій буде реалізовуватися освітня програма для забезпечення подальшого якісного виконання цієї програми.

Для проведення моніторингу та періодичного (щорічного) оновлення освітніх програм при навчально-методичному відділі створюється тимчасова комісія, до складу якої входять провідні фахівці у певній галузі.

3.1.5. Проектні групи забезпечують реалізацію освітньої програми, контролюють якість загальної і професійної підготовки випускників, виконуючи такі функції:

– підтримка відповідності змісту програми стандарту вищої освіти;

- актуалізація варіативної компоненти відповідно до потреб ринку праці й програм міжнародної академічної мобільності;
- координація роботи з розроблення навчально-методичного забезпечення освітньої програми;
- визначення кадрового і матеріально-технічного забезпечення реалізації освітньої програми;
- організація заходів, спрямованих на просування освітньої програми на ринку освітніх послуг;
- організація самоаналізу освітньої програми з метою контролю якості підготовки.

3.1.6. Освітні програми з певною періодичністю (не менше одного разу на п'ять років) оцінюються за такими параметрами:

- зміст програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі з метою забезпечення актуальності програми;
- зміна потреб суспільства;
- робоче навантаження, навчальні досягнення та успішність студентів;
- ефективність процедур оцінювання студентів;
- очікування, потреби студентів щодо програми та задоволеність нею;
- навчальне середовище й служба підтримки студентів та їх відповідність цілям програми.

До оцінювання та доопрацювання освітніх програм залучаються науково-педагогічні й наукові співробітники випускової кафедри, студенти, випускники, роботодавці й інші зацікавлені сторони.

3.1.7. Проектна група, яка розробляла певну освітню програму, аналізує зібрану інформацію і на її основі адаптує програму, щоб забезпечити її відповідність сучасним вимогам. Оновлена освітня програма за певною спеціальністю обговорюється на засіданні випускової кафедри, вченій раді факультету, на якому реалізується, затверджується вченою радою Університету й набуває чинності наказом ректора Університету.

Після затвердження освітня програма розміщується на офіційному веб-сайті Університету.

3.2 Прийом, навчання, оцінювання та атестація здобувачів вищої освіти

3.2.1. Прийом на навчання до Університету

Прийом на навчання до Університету здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів вчена рада Університету затверджує Правила прийому до Університету, які оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

3.2.2. Навчання

Навчання учасників освітнього процесу в Університеті здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».

В Університеті підтримується запровадження студентоцентричного навчання, викладання та оцінювання й забезпечується таке викладання програм, що заохочує студентів до активної участі в організації освітнього процесу.

Реалізація студентоцентричного навчання й викладання в Університеті базується на таких принципах:

- а) повага й увага до різноманітності студентів та їхніх потреб, уможливлуючи гнучкі навчальні траєкторії;
- б) застосування різних способів надання освітніх послуг, якщо це є доцільним;
- в) гнучке використання різноманітних педагогічних методів;
- г) регулярне оцінювання й коригування способів надання освітніх послуг і педагогічних методів;
- д) підтримка у студентів відчуття автономності й забезпечення для них відповідного супроводу та підтримки з боку викладачів;
- е) розвиток взаємоповаги у стосунках студент – викладач;
- ж) наявність належних процедур розгляду студентських скарг.

3.2.3. Контроль і моніторинг досягнень студентів

Порядок контролю й моніторингу досягнень студентів, який описано в Положенні «Про організацію освітнього процесу», базується на проведенні відповідних контрольних заходів. Такі заходи проводяться з метою встановлення рівня засвоєння здобувачами теоретичного матеріалу та набуття практичних навичок, які передбачено в програмах (робочих програмах) навчальних дисциплін, що викладаються в Університеті.

Контрольні заходи включають поточний, підсумковий контроль і оцінювання залишкових знань студентів.

3.2.4. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних, семінарських та інших занять з метою перевірки рівня засвоєння здобувачем певної теми або розділу (змістового модулю) навчальної дисципліни. Поточний контроль реалізується у формах опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на семінарських і практичних заняттях, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого для самостійного опрацювання здобувачем, уміння публічно або письмово подати певний матеріал (презентацію). Форми проведення поточного контролю й максимальні бали за них визначаються відповідними кафедрами й зазначаються у робочій програмі відповідної навчальної дисципліни.

3.2.5. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на окремих його завершальних етапах або на певному рівні вищої освіти. Підсумковий контроль містить семестровий контроль і атестацію.

3.2.6. Семестровий контроль

Семестровий контроль проводиться у формах: семестрового іспиту, диференційованого заліку, заліку, захистів курсової роботи (проекту), практичної підготовки, в обсязі, визначеному в робочій програмі навчальної дисципліни навчального матеріалу, що вивчався протягом семестру, у терміни, установлені в робочому навчальному плані.

На рівні викладача можуть застосовуватися такі форми контролю:

- усний контроль,

- письмовий контроль (тести, контрольні завдання),
- контроль з використанням комп'ютерних технологій,
- змішаний контроль (комбінований).

Форми контролю і критерії оцінювання визначаються викладачем у робочій програмі початкової дисципліни залежно від мети й часу контролю і на початку семестру доводяться до відома студентів

Результати семестрового контролю реєструються у накопичувальній заліково-екзаменаційній відомості і електронній системі рейтингу студентів. За результатами семестрового контролю здійснюється допуск на продовження навчання в наступному семестрі.

Відомості про вивчені дисциплін складені заліки й іспити заносяться до залікової книжки.

3.2.7. Оцінювання залишкових знань студентів

Оцінювання залишкових знань студентів проводиться у формі комплексних контрольних робіт (надалі – ККР) з навчальних дисциплін згідно з Положенням «Про оцінювання залишкових результатів навчання здобувачів студентів у формі комплексних контрольних робіт з навчальних дисциплін».

ККР – контрольний захід із навчальної дисципліни, який здійснюється з метою виявлення рівня залишкових знань студентів та контролю якості освітнього процесу. Відповідний контрольний захід здійснюється з дисциплін, вивчення яких закінчено у попередньому семестрі або навчальному році, з максимальним охопленням матеріалів, які передбачалися до вивчення програмами цих навчальних дисциплін.

3.2.8. Атестація здобувачів

Атестація здобувачів – це встановлення відповідності засвоєних здобувачем рівня і обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито й гласно.

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра або магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Завдання, порядок формування, організація і підведення підсумків роботи екзаменаційної комісії в Університеті регламентуються «Положенням про створення та організацію роботи екзаменаційної комісії». Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму на певному рівні вищої освіти й пройшла атестацію, відповідний ступінь вищої освіти, присвоює відповідну кваліфікацію і видає документ про вищу освіту. Форма атестації здобувача (комплексний іспит, іспит, захист дипломної (магістерської) роботи (проекту) тощо) на певному рівні вищої освіти визначається освітньою програмою і відображається в навчальному плані за певною спеціальністю.

Оцінки, отримані з навчальних дисциплін, за виконання індивідуальних завдань та навчальних практик, стажувань не підлягають перескладанню. Здобувача, який під час атестації отримав незадовільну оцінку або не був допущений до атестації, відраховують з Університету (з наданням академічної довідки).

Атестацію осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюють постійно діючі або разові відповідні спеціалізовані вчені ради Університету на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Атестацію осіб, які здобувають ступінь доктора наук, здійснюють постійно діючі відповідні спеціалізовані вчені ради Університету на підставі публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації, опублікованої монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджено центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Атестація осіб, які беруть участь у програмах академічної мобільності, здійснюється відповідно до «Положення про академічну мобільність студентів та аспірантів».

3.2.9. Відрахування, переривання навчання, навчальне переведення здобувачів, навчання за індивідуальним графіком, паралельне та повторне навчання регламентуються Положенням про формування та рух контингенту здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

3.3. Формування, оцінювання та підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників.

3.3.1. Заміщення посад науково-педагогічних та педагогічних працівників здійснюється відповідно до Порядку щодо проведення конкурсу при заміщенні посад науково-педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет» та укладання ними трудових договорів (контрактів), який визначає механізм, умови проведення конкурсу при заміщенні посад науково-педагогічних працівників, а також вимоги до претендентів на заміщення посад директора інституту, декана, директора бібліотеки, завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача та завідувача аспірантури.

Конкурс на заміщення посади оголошує ректор Університету, про що видається відповідний наказ.

Після публікації оголошення щодо проведення конкурсу в триденний термін вчений секретар університету повідомляє кафедри, на яких оголошено конкурс, про перелік посад та дату завершення подання заяв на участь у конкурсі.

Після закінчення терміну прийому документів та встановлення їх відповідності умовам оголошеного конкурсу, вчений секретар університету передає конкурсну справу для подальшого розгляду у відповідний структурний підрозділ.

Інформацію про претендентів на посади, дату та місце засідання вченої ради університету, засідання вчених рад факультетів щодо обрання претендентів на посади науково-педагогічних працівників розміщують на офіційному веб-сайті чи на дошці оголошень відповідного структурного підрозділу університету не пізніше за три дні до засідання.

3.3.2. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників проводяться відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних

та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Метою підвищення кваліфікації викладачів Університету є оновлення їх теоретичних і практичних знань у зв'язку з підвищенням вимог до рівня кваліфікації та необхідності оволодіння сучасними методами вирішення професійних завдань.

Університет направляє викладачів на підвищення кваліфікації згідно з річними планами, складеними на підставі угод про співпрацю з вищими навчальними закладами, науковими та науково-дослідними установами не рідше одного разу на п'ять років. Науково-педагогічні та наукові працівники університету мають можливість підвищувати кваліфікацію на провідних підприємствах, в інших установах України і за кордоном.

Міжнародні взаємовідносини з питань стажування викладачів здійснюються на підставі міждержавних угод та договорів Університету з відповідними установами за кордоном.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і наукових працівників зі збереженням середньої заробітної плати. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників і наукових працівників організовується та проводиться згідно з п'ятирічним планом-графіком, який затверджується вченою радою Університету й набуває чинності наказом ректора. Відповідно до затвердженого плану-графіка підвищення кваліфікації на кафедрах для кожного науково-педагогічного і наукового працівника формуються індивідуальні плани-графіки з урахуванням досвіду і специфіки сфери діяльності, дисциплін, що ними викладаються.

Підвищення кваліфікації є обов'язковою передумовою обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору науково-педагогічних працівників.

Форма підвищення кваліфікації викладача (з відривом або без відрива від основної діяльності) регламентується завідувачем кафедри, погоджується з керівником структурного підрозділу, де він працює, і першим проректором.

Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників університету здійснюється за видами:

- стажування;
- навчання в аспірантурі (докторантурі);
- захист кандидатської (докторської) дисертації;
- довгострокове підвищення кваліфікації (навчання за професійними програмами підвищення кваліфікації);
- короткострокове підвищення кваліфікації (навчання за програмами тематичних короткотермінових або постійно діючих семінарів (курсів) фахового спрямування);
- підвищення кваліфікації за кордоном.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання проводиться на семінарах «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі». Семінари проводяться на базі університетського центру дистанційного навчання.

3.3.3. Оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників.

Оцінювання науково-педагогічних та педагогічних працівників відбувається відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр в цілому в Донбаському державному педагогічному університеті».

Оцінювання науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості та слугує активізації їхньої професійної діяльності та здійснюється шляхом визначення рейтингів штатних науково-педагогічних працівників та науково-педагогічних працівників – сумісників.

Система рейтингового оцінювання передбачає: підвищення ефективності та результативності професійної діяльності науково-педагогічних працівників; забезпечення об'єктивності та прозорості оцінювання діяльності кожного науково-педагогічного працівника та кафедр університету; забезпечення змагальності та здорової конкуренції, підвищення мотивації до ефективності праці.

Рейтингове оцінювання дозволяє проаналізувати й оцінити якість роботи кожного окремого науково-педагогічного працівника та кафедр в цілому, вдосконалити системи управління структурними підрозділами та створити умови для динамічного розвитку на основі узагальнень та максимально повного використання наявного кадрового потенціалу.

Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, акредитаційних вимогах до діяльності Університету, показниках для визначення рейтингів здобувачів освіти. Показники та інструкція (пояснення) щодо заповнення викладачем індивідуального рейтинг-листа наведені у методичному посібнику «Методичні рекомендації щодо розрахунку індивідуальних рейтингових показників».

Для підготовки і проведення рейтингового оцінювання, аналізу і внутрішнього аудиту ефективності освітньої діяльності структурних підрозділів університету розпорядженням проректора з науково-педагогічної роботи створюється рейтингова комісія, до складу якої входять завідувач відповідної кафедри, відповідальний секретар та проректор з науково-педагогічної роботи.

Рейтингова комісія підводить підсумки діяльності науково-педагогічних працівників та кафедр щорічно, оформлює це звітом і оприлюднює їх на засіданні вченої ради на початку нового календарного року.

Рейтинг кафедр визначається на підставі аналізу рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників – членів кафедр, навчального навантаження викладача та кількості ставок на кафедрі.

Для стимулювання науково-педагогічної діяльності науково-педагогічних працівників університету використовуються різні форми заохочення. Основними формами заохочення є:

- відзначення подяками і почесними грамотами;
- встановлення грошових надбавок до посадових окладів;
- преміювання у розмірах залежно від величини загального показника роботи викладача.

Рейтингові списки науково-педагогічних працівників оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

4. Ресурсне забезпечення освітнього процесу

4.1. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.

Матеріально-технічна база Університету відповідає технологічним вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в закладі вищої освіти.

Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах і на базах практик.

У навчальних корпусах обладнано лекційні аудиторії, приміщення для семінарських і практичних занять, обладнано комп'ютерні класи, аудиторії, оснащені мультимедійним обладнанням, і спеціалізовані лабораторії. В Університеті створено й обладнано лабораторії дистанційного навчання. Проведення освітнього процесу належним чином забезпечено комп'ютерною технікою. Заняття зі студентами проводяться в комп'ютерних класах за розкладом.

У корпусах і гуртожитках Університету створено умови для доступу до мережі Інтернет, обладнано зони Wi-Fi.

4.2. Освітній процес в Університеті достатньою мірою забезпечено методично. Створено бібліотечно-інформаційний центр, до складу якого входять бібліотека, патентно-ліцензійний відділ, відділ науково-технічної інформації, методичний кабінет. Ці підрозділи мають тематичні фонди та спеціалізовані читальні зали.

Загальний фонд бібліотеки відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам до підготовки фахівців і постійно поповнюється навчально-методичною літературою і періодичними виданнями.

Читальний зал бібліотеки оснащено 15 комп'ютерними місцями для роботи з бібліотечним фондом.

Підтримання здобувачів вищої освіти в університеті

Підтримка здобувачів вищої освіти в університеті забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка складається з:

- 4 навчальних корпусів;
- 3 гуртожитків для здобувачів;
- спортивного корпусу;
- пунктів громадського харчування;
- власної бази відпочинку «Буревісник».

Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом соціологічних опитувань здобувачів та моніторингу освітнього процесу, проведення щорічного аналізу відповідними структурами.

За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті вживаються заходи щодо розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

5. Інформаційний менеджмент освітнього процесу

Ефективне управління якістю освітньої діяльності в університеті забезпечується через локальні інформаційні системи структурних підрозділів.

В Університеті запроваджено систему збору, аналізу та використання інформації про результати діяльності закладу в таких сферах:

- формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;
- формування навчального навантаження науково-педагогічних працівників;

- моніторинг та аналіз успішності студентів;
- задоволеність здобувачів освітніми програмами;
- кадрове забезпечення освітньої та наукової діяльності;
- науково-дослідна діяльність;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу й науково-дослідної роботи;
- працевлаштування і сприяння подальшому розвитку випускників.

На офіційному веб-сайті Університету наводиться інформація про освітні програми, які діють, критерії відбору студентів, очікувані навчальні результати, кваліфікації, які присвоюються, методи і процедури викладання, навчання та оцінювання, показники успішності, навчальні можливості, доступні студентам, а також інформація про працевлаштування випускників. Ця інформація постійно аналізується й оновлюється. Керівництво Університету гарантує, що ця інформацію є чіткою, точною, об'єктивною, актуальною і доступною.

За результатами аналізу інформації керівництво Університету, разом зі співробітниками і студентами, розробляє і вживає заходів для поліпшення та розвитку діяльності Університету й освітніх програм, зокрема.

6. Забезпечення публічності інформації про діяльність Університету

Публічність інформації про діяльність університету забезпечується згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

На офіційному сайті університету розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», а саме:

- документи, що регламентують діяльність університету:

Статут Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про оцінювання залишкових результатів навчання здобувачів у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Типове положення про факультет у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Типове положення про кафедру у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про Центр дистанційного навчання у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про дистанційне навчання у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про формування та рух контингенту здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про практичну підготовку здобувачів у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про надання додаткових освітніх послуг у ДВНЗ «Донбаський

державний педагогічний університет»,

Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про науково-методичну раду у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про розроблення навчальних планів підготовки здобувачів ступенів вищої освіти бакалавра та магістра у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про порядок підготовки і видання навчально-методичної та наукової літератури у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Положення про розроблення навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Порядок формування рейтингу успішності, призначення та виплати стипендій студентам ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,

Порядок щодо проведення конкурсу при заміщенні посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та укладання з ними трудових договорів (контрактів);

– положення про колегіальні органи та їх персональний склад: Положення про Вчену раду університету, а також положення про структурні підрозділи університету;

– загальні аналітичні матеріали про діяльність Університету, звіти ректора, річні звіти з різних напрямів діяльності, щорічні рейтинги кафедр;

– інформація з кадрових питань: склад керівних органів університету, перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах, штатний розпис на поточний рік;

– інформація та документи, пов'язані з організацією освітнього процесу: Положення про організацію освітнього процесу; перелік спеціальностей та спеціалізацій, за якими здійснюється підготовка фахівців, освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми, відомості про аспірантуру та докторантуру;

– інформація для вступників: Правила прийому до університету на поточний рік та зміни до них, переліки спеціальностей та спеціалізацій, освітніх програм, на які оголошено прийом, розмір оплати за навчання;

– інформація для студентів: відомості про діяльність студентського самоврядування, організацію студентського дозвілля, зразки документів, працевлаштування випускників;

– інформація для аспірантів: зразки документів;

– інформація про наукову діяльність університету: напрями наукової діяльності та наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання, спеціалізовані вчені ради, діяльність Ради молодих вчених;

– інформація щодо фінансової діяльності університету: кошторис університету на кожний рік та всі зміни до нього, річний фінансовий звіт з урахуванням інформації про надходження та використання коштів, інформація про використання коштів у розрізі програм, інформація щодо проведення

тендерних процедур.

На сайтах структурних підрозділів розміщується така інформація:

– інформація про структурний підрозділ (інститут, факультет, кафедру, відділ): напрями діяльності, керівництво та персональний склад працівників, Положення про структурний підрозділ;

– наукові матеріали: електронні версії публікацій,

– опис наукових досягнень, матеріали наукових конференцій, студентська наукова робота;

– навчальні матеріали: навчальні плани, навчально-методичні комплекси, розклад занять на поточний семестр;

– інформація для студентів: діяльність студентського самоврядування, участь студентів у конкурсах і олімпіадах, організація дозвілля.

Відповідно до вимог Законів України «Про вищу освіту» і «Про доступ до публічної інформації» на офіційному веб-сайті Університету розміщуються наступні відомості:

– вакансії, порядок та умови проходження конкурсу на заміщення вакантних посад (знаходиться у стадії наповнення);

– інформація про нормативно-правові засади діяльності Університету;

– дані про порядок складання й подання запиту на інформацію;

– форма подання запиту на публічну інформацію;

– відомості про систему обліку, види інформації, які є в розпорядженні Університету;

– щорічні звіти ректора;

– звіти про результати розгляду запитів на публічну інформацію;

– кошторис Університету на поточний рік;

– кошторис Університету на поточний рік (виплата академічних стипендій);

– план використання бюджетних коштів на поточний рік;

– план асигнувань загального фонду бюджету на поточний рік;

– план асигнувань загального фонду бюджету на поточний рік (виплата академічних стипендій);

– помісячний план використання бюджетних коштів на поточний рік;

– баланс на 1 січня поточного року;

– звіт про результати фінансової діяльності за попередній рік;

– звіт про рух грошових коштів за попередній рік;

– інформація про проведення тендерних процедур;

– штатний розпис на поточний рік;

– звіт про надходження та використання коштів загального фонду за попередній рік;

– звіт про надходження та використання коштів, отриманих як плата за послуги за попередній рік;

– звіт про надходження та використання коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень за попередній рік.

7. Система забезпечення виявлення академічного плагіату

Заходи щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в Університеті спрямовані на запобігання та виявлення таких різновидів плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- парафрази – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

Заходи, спрямовані на запобігання та виявлення академічного плагіату, включають процедури та заходи з:

- формування етосу, який не сприймає академічну нечесність;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, підручниках, навчальних виданнях;
- притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

Заходи щодо запобігання та виявлення академічного плагіату поширюються на наукові та навчальні праці науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, здобувачів вищої освіти та осіб, прикріплених до університету з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою.

Заходи щодо формування етосу, що не сприймає академічну нечесність, включають:

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;
- ознайомлення науково-педагогічних, наукових та інших працівників університету, а також осіб, які навчаються, з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;
- введення до освітніх програм і навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою навчальних дисциплін, що забезпечують формування загальних компетентностей з дотримання етичних норм і принципів, коректного менеджменту інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами й об'єктами інтелектуальної власності;
- сприяння науковому товариству здобувачів, аспірантів, докторантів і молодих учених в ознайомленні осіб, які навчаються, з правилами наукової етики;
- внесення до виховної роботи факультетів, кафедр, наукових товариств заходів щодо формування у здобувачів вищої освіти етичних норм, що унеможливають академічний плагіат;
- розміщення на веб-сайтах періодичних видань університету викладу етичних норм публікування та рецензування статей.

Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при підготовці та оприлюдненні наукових творів (окрім дисертацій і фахових видань університету) та навчальних видань.

Усі підготовлені до друку наукові твори та навчальні видання розглядаються на засіданнях (наукових семінарах) кафедр, інших структурних підрозділів, у яких працюють автори творів.

При рекомендації твору до друку він має бути перевірений на відсутність академічного плагіату.

Заходи, спрямовані на виявлення плагіату при рекомендації до захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів.

Перед прийняттям дисертації, поданої для захисту до спеціалізованої вченої ради університету, проводиться перевірка дисертації та автореферату на відсутність академічного плагіату.

8. Прикінцеві положення

Положення затверджується вченою радою Університету й набувають чинності наказом ректора Університету.

Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Університету в межах своїх повноважень, визначених у посадовими інструкціями.

Зміни та доповнення до Положення розглядаються та затверджуються вченою радою Університету і вводяться набувають чинності наказом ректора Університету в установленому порядку.